

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din.

Oglaš: prostor 1 x 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Ljudstvo — vstani od smrti!

Velika noč je star praznik. Odkar je človeštvo na svetu, že od vsega početka ve, da brez solnca ni življenja. Zato je slavilo in častilo solnce za boga in praznovalo solnčne izpremembe za največje praznike. Ko se je pozimi solnce obrnilo na bolje, se je zdelo, kakor da se rodi novo solnce, nov mali bog božiček ali božič — in priredilo mu je slavne božične praznike. In ko je ta božič doraščal in dorasel v mladeniča, ko je spomlad po hudih bojih končno premagal. Morano, hudobno boginjo zime in smrti, mu je hvalžno človeštvo priredilo še slavnejše praznike Vstajenja, zmage nad zimo in smrtjo.

Vsi ljudje, stari in mladi, učenci in nevedni, bogati in revni, vsi so ta praznik razumeli in čutili: slavnostno razpoloženje v prvih lepili in toplih pomladanskih dneh nas vse objame brez razlike. Tisočletja in tisočletja niso in ne bodo mogla ničesar izpremeniti na tem dejstvu. Vstajenje je obhajal in bo obhajal človek vsako pomlad, odkar se in dokler se bo pomladi pomlajala vsa narava in ž njo tudi človek.

Zunanji običaji tega praznika so bili pa v raznih obdobjih pri raznih narodih različni. Naša Velika noč je po svojem izvoru egiptovska. Seveda, če so jo Egiptčani sami začeli praznovati, o tem dvomimo. Vemo le toliko, da do Egiptčanov lahko zasledujemo zgodovino, še bolj nazaj v preteklost pa ne moremo.

Judje so bežali iz Egipta na egiptansko Veliko noč in so od takrat nadalje praznovali svojo Veliko noč v znamenju

rešitve iz Egipta. Na judovske velikonočne praznike se je dalo judovsko nezavedno ljudstvo nahujskati od judovskih velikih pismarjev in farizejev, da je kričalo proti svojemu velikemu revolucionarcu, svojemu največjemu dobrotniku in ljubljencu! Pokrajinskemu namestniku, ki je kot namestnik rimskega cesarja vladal nad judovsko pokrajino, so kričali, naj Jezusa križa, Barabo pa izpusti na svobodo. Revolucionarja, ki je hotel svet odrešiti s svojim preprostim naukom o enakosti vseh ljudi, o bratstvu in medsebojni ljubezni, so dali v strašno smrt, razbojnika in morilca Barabo so pa dali izpustiti, naj še nadalje mori in ropa. Zaslepljenost tega nezavednega in od »duhovnih voditeljev« nahujskanega ljudstva je tem strašnejša, če pomislimo, da je judovsko ljudstvo Jezusa natanko poznalo in vedelo o njem vse najboljše, slabega pa prav nič. Vedelo je pa tudi iz lastne izkušnje, da je Jezusov nauk res zmožen ustvariti nebeško kraljestvo že na tem svetu, če hoče ljudstvo sodelovati, in hoče opustiti svoje grde navade, predvsem svojo lenobo in iz nevoščljivosti izvirajoče sovražstvo. Vedelo je in samo okušalo velikost Jezusove ideje, kajti ko so ga v ogromnih množicah poslušali govoriti in niso imeli hrane s seboj, ker so bili po večini reveži, trpinji, zatirano ljudstvo pač — ko so bili lačni jih je Jezus nasitil z idejo bratske ljubezni prenesene v življenjsko resnico: tisti ki so imeli s seboj kaj kruha in rib, so pod vplivom te ideje oddali vse v skupno last, ki je bila razdeljena po ideji bratske ljubezni in glej — bilo je dovolj

za vso množico in še ostalo je! Vse to so videli in okušali so resnični kruh te ideje, vendar so se dali še nahujskati od duhovnov, vendar so jim verjeli, da dela Jezus vse to s pomočjo — hudiča!

Strašna, uničujoča, prekleta nezavednost! Strašna, še bolj uničujoča in še bolj prekleta reva v prazne besede plačanih duhovnov, ki trgujejo z božjim imenom in ki zato iz strahu za svoj beli kruh branijo ljudstvu, da bi božjo idejo samo spoznalo, jo v sebi občutilo in se po njej ravnalo.

Pa Jezusova žrtev, s katero so hoteli duhovni zatreti Jezusov nauk o veri, ki ni živa, ampak mrtva, če je brez del, brez izvrševanja — ta, prav ta Jezusova žrtev je bila krona Jezusovega nauka. Jezusovo telo so uničili, njegove ideje pa niti z največjim zasramovanjem niso mogli iztrgati iz ljudstva. Milijoni so šli za to dejo v ogenj in končno je zmagala, zmagala popolnoma.

Popolnoma?

Samo do zmage! Ko je zmagala, je ljudstvo mislilo, da se ni treba več brigati za to idejo, in prepustilo je skrb za njo posameznim svetim možem. Svetim pomeni toliko, kakor zaupanja vrednim. Takim, ki nočejo in ne morejo grešiti. Takim, ki pod kožo niso rdeči...

Trikrat prekleta nezavednost! Potem, ko je že zmagala ideja enakosti, je neumno ljudstvo zopet verjelo v neenakost. Ker samo ni hotelo delati, da bi premagalo svojo duševno lenobo, ki je mati vseh pregreh — se je dalo od raznih »zaupanja vrednih« in »svetih« ter pod kožo ne rdečih, ampak modrih »namestnikov božjih« voditi v klavnice na

Poljub Vstajenja.

Petje, smeh, žvenketanje kozarcev, vmes pa hreščeča harmonika mu je prihajalo in bučalo po glavi iz nekdanjih dni...

Stopal je mimo njenega okna, kakor da bi bilo to nekaj vsakdanjega, s povešeno glavo, a s krepkimi koraki. Iz mrtvih zidov je molel čop las in nič drugega...

»Vstajenje!«

Da danes je »Vstajenje!« Mrtva lica to vedo in opustošena polja to kričijo...

Obrazi prašni, suhi hitijo. Kam? Vstajenje!

Lakota, bolezen vidita v duši vstajanje

Millijoni poginjajo in vedo, da je »Vstajenje!« ...

Ah kdaj? Noči so jasne, mrtve, vprašujoče.

Stopal je iz vasi. Težke, blodeče so bile njegove misli. Polja razorana, dasi je solnce na nebu.

»Vstajenje!« — Nikjer glasu zvona, le zrak okužen poln mrtvaških zvokov.

Tako je vstajenje v nekdanji bogati Rusiji.

Obstal je sredi kamenja kakor stroj. Strmel je pred sebe začuden, kakor da se je ravno dvignil iz zemlje.

»Človek, zakaj si rojen?« Tega mu ni povedal še nihče. Postavili so ga na svet — brez cilja.

Pojdi! Živi — kakor drugi. Zakaj?...

Delal je in se trudil — čemu? In drugi so delali za narod, da bo nekdanj slavil vstajenje v lakoti in bolezni? Vstajenje je še daleč...

Nekdaj je bilo tu življenje, a samo življenje.

Mlad se je bil vrnil iz svetovne vojne. Srce mu je še ostalo čisto, enakomerno se gibalo jezero. In takrat je mislil, da je srečen...

Prišla je Vesna sama.

Življenje mu je odprlo srce in mu ga skalilo...

Zaljubljen se je bil. Le s pogledom sta se ljubila.

Toda jesen je zavladala v pomladi... Njegov sosed mu jo je bil prevzel. Pozabil jo ni, kajti biser ostane vedno biser. Sam zase je hodil in taval. Takrat je no-

zabil, da ni sam med obsojenci. V onih težkih dneh lakote je ni pozabil.

Solnce se je dvigalo.

On pa je stal, lačen trd, na enem in istem mestu, kakor izgubljen popotnik, ki čaka rešitelja...

»Vasilij Vasiljevič!« — je dejal za njegovim hrbtom mehak, proseč glas.

Ozrl se je začudeno in ni spoznal svoje sosed.

Bila je strgana, umazana, sama kost in koža jo je bila. Njene oči so bile suhe žgoče. Mož in dva sinova sta ji umrla v vojni. Tretji pa se je klatil.

»Kaj je?« je vprašal s tenkim, mirnim glasom.

»Vasilij Vasiljevič!« je prosila ona s slabotnim, pretresljivim glasom.

Njene oči pa so poželjivo gledale v mladeničev žep.

»Lačna sem, usmili se me!«

»Odkod si ženska?« jo je vprašal, dasi ga je nagovorila po imenu.

»Odkod?« se je ta začudila. In pogledala ga je s steklenimi očmi in nato zopet v njegov žep.

Stresla se je... Grozna misel jo je spreletela...

krvave daritve v Jezusovem imenu, ki je prekel in odpravil ne le vse krvave daritve v velikem, ampak tudi v malem!

Tritisočkrat prekleta nezavednost, ki je z mečem v roki razširjala vero v Križanega in delala tako v njegovem imenu proti njegovi ideji.

Ko je vstala v srcih ljudstva po Jezusovi smrti ideja krščanske Velike noči, ko so preprosti ljudje iz ljudstva začeli hoditi po shodih vsega tedanjega sveta in brez posebne učenosti, s samim duhom ideje pridobivali vse narode, ko je preprosti ribič premagal s to idejo vse verige suženjstva in vse okove starih fraz, takrat ni nihče mislil, da bo treba to vstajenje ideje, to krščansko Veliko noč še enkrat izpremeniti, še enkrat preroditi, še enkrat pretrgati verige suženjstva in fraz. Tisoč osemsto let pozneje je bilo zopet treba boriti se za enakost, prav tako, kakor za Jezusovih časov. In ko je Marksov nauk že zmagal, ko je socialistična velika noč — praznik Prvega majnika — objel že vse delavno ljudstvo, ko so vsi, ki delajo, spoznali, da je treba delati skupno, da je treba v enakost ne le verovati, ampak jo predvsem priznavati na vse strani, da je treba imeti živo vero izpolnjevanja ne pa fraz vero dela, ne pa čudežev, vero v sebe in svoje skupno delo za skupni blagor, ne pa v razne duhovne in neduhovne voditelje — ko je ves svet priznal, da bo mir na svetu šele s sodelovanjem vsega ljudstva vsega sveta — takrat so zopet nastopili pismarji in farizeji in začeli po svetovni vojni sestradanemu ljudstvu razlagati, da si samo ne bo moglo pomagati, da se mora zanesti na namestnike božje, ki bodo že vse prav uredili, saj so učeni in od svetega duha navdahnjeni. Dasi je socializem nemogoč, če bi jih bilo več, vendar smo dobili krščanski in kmetski socializem, slovenski in laški fašizem, ameriški in jugoslovanski demokratizem in vsi, prav vsi pravijo, da delajo za mir na vsem svetu, za socialno pravičnost. Vsi pridigajo socializem, vsi pridigajo enotnost, vsi ponujajo bratsko ljubezen, pri tem pa prav kakor Baraba more in ropajo v prepričanju, da jih ljudstvo ne bo križalo, ker bo rajši pribilo na križ Jezusa. Ljudstvo pa v svojem pomanjkanju in trpljenju ne znaša svojih rib in kruhov na skupno mesto, da se pravično razdele in v ideji bratske ljubezni razmnože, ampak strmi v Barabe, ki od časa do časa vrže-

jo med ljudstvo kakšno drobtinico od svoje z ropom bogato obložene mize. Veruje Barabam, da so socialisti, kristjani, Jezusovi učenci, čeprav jih vidi, da hodijo s farizeji in pismarji blagoslovljat judovske zvonove.

Kdaj bo tega konec?

Samo ena pot je! Jezusova in Marksova in tvoja! Vera brez del je mrtva — začni delati v duhu in resnici, pa boš doživel svojo Veliko noč. Popravi sebe, pa bo popravljen ves svet!

Ljudstvo! Samo vstani od smrti!

Politične vesti.

+ **Politični položaj.** Nič novega in posebnega. Samo vlada je sklenila ne demisionirati do 12. aprila, ko se bo plenum demokratskega kluba »izjavil«. V tem času pa je bilo Pašiću naloženo, da stopi v stik z Radićem in drugimi lisjaki ter pogleda, kako in kaj. — Zemljoradniški klub je znova potrdil svoje prejšnje stališče: ne bo sodeloval ne z vladno ne z opozicijo.

+ **Finančni odbor** je izrekel včeraj vladi nezaupnico pri glasovanju za njeno izposoj 40 milijonov dinarjev iz dolarškega posojila.

+ **Radić popolnega poraza**, ki so ga klerikalci doživeli na Hrvaškem, so svojo osješko »Narodno Obrano« povsem ustavili, dnevnik »Narodno politiko« pa so spremenili v tednik.

+ **Jugoslovanska - bolgarska pogajanja** se bodo nadaljevala v Sofiji s posebnimi delegacijama, ki bosta uredili razna pravna in upravna vprašanja. Obenem zbirajo sedaj pri naši vladi gradivo za vojne krivce iz Bolgarske, ki jih bodo postavili pred sodišče. Najvažnejše je to: odkar smo si z Bolgari dobri, se je otvorila nova dežela v katero bodo zahajale naše diplomatske misije na počitnice.

+ **Zakon o zaščiti države** so predlagali avstrijski sodruzi v dunajskem parlamentu. Ob tej priliki se stara kajža »Slovenski narod« strašno čudi, kako to, da so v Avstriji socialisti za takšne zakone, v Jugoslaviji pa proti. »Slovenski narod« je zrel za smrt in veličasten pogreb. Gospodje, ali ste res tako strašno neumni in ne razumete tega, da se vendar ne moremo zavzemati za nekaj, kar gre

na našo kožo? Jugoslovanski zakon o zaščiti države ima namen, da razbije proletariatsko odporno moč, da bi se potem buržoazija lažje sprehajala po njegovem telesu. Ima namen, da obvaruje zastarelo obliko monarhije, ki je mi kot najčistejši republikanci ne moremo sprejeti. V Avstriji pa si je proletariatski ustvaril republikansko obliko in zlomil preveliko odpornost buržoazije, da ga ne more tako izkoriščati, kakor dela kapital pri nas. To, kar si je proletariatski pridobil, to si hoče ohraniti, a ne z vislicami, kakor delate, gospodje v Jugoslaviji vi — in to je tudi razložek. Mislite, da proletariatski nima pravice ohraniti si, kar si je sam pridobil? 95% naj bi žrtvovalo vse svoje 5%om?

+ **Brezposelni kovinarji na Dunaju** so priredili poulično demonstracijo, pri kateri so se spopadli s policijo. Pred katoliškimi uredništvi so bile demonstracije najhujše. Ja, ljudje ne marajo kar tako v nebesa, ne da bi si preje ne privoščili na tem svetu nekoliko užitkov, ki jih poznajo katoliški župniki, voditelji in njihove kuharice.

+ **Mussolini** je pozval državnike vseh nasledstvenih dežel, naj bi prišli v Italijo na sestanek za rešitev reparacijskega vprašanja. Med drugimi je pozval tudi Pašića. Zakaj bi se stari gospod enkrat tudi ne oddahnil?

+ **Anarhistične organizacije na Bolgarskem** še do nedavna niso nikomur nič hudega prizadale, razširjajo pa seveda tak duh, ki vladni gosposki ni pogodu. Ta jih je začela preganjati. V Sofiji so hoteli orožniki aretirati anarhista Domustičeva, ta jih je na dvojico ubil in nekega poročnika ranil, nato izvršil samomor. V petek zjutraj je nato sofijska anarhistična organizacija s plakati pozvala svoje člane, naj začnejo boj proti oblastim. Tako so se pričela krvoprelitja, ki so zlasti v Jambolju zavzela grde dimenzije.

+ **Madžarsko vojnusko družbo** so odkrili v Petrovaradinu.

+ **Grška je zagrozila Turški**, da bo zahtevala od nje svoj del svetovnovojnih reparacij, če bo Turška vztrajala na tem, da ji mora Grška za zadnjo vojno plačati toliko in toliko odškodnine. Grške zahteve bi v tem slučaju znašale več nego turške. — Saj tudi radi svetovnovojnih odškodev, ki jih Turki niso hoteli plačati, je prišlo do zadnje vojne. Turki so namreč rekli: »Pridite sami ponje.« In ko so Grki v dobri veri prišli, so jim jih toliko naložili, da so jih Grki komaj nazaj nosili.

+ **Angleške vojne zgube znašajo** po novih poročilih veliko več, nego so mislili doslej. Ubitih je bilo 946.023 ljudi, ranjenih pa 2.121.906, od vseh mrtvih in ranjenih odpadejo na Angleško samo 3 četrtine, ostalo pa na kolonialno ozemlje. Izdatki za voj. material so znašali tekom svet. vojne nad 9 in pol milijarde funtov šterlingov. Drago je plačala Angleška zabavo ki jo ima od svoje »zmage«! Pa kaj Angleška: angleški proletariatski je drago plačal to, da ni bil ob začetku svetovne vojne socialistično organiziran.

+ **Na Irskem** so vladne čete ujele skoro ves štab III. vstaške divizije.

POLOŽAJ KOVINARSKEGA DELAVSTVA V TOVARNAH K. I. D. NA JESENICAH.

Tukajšnje delavstvo je potom kovinarske organizacije vložilo zmerno spomenico K. I. D. za povišek oziroma za doplačilo izgubljenega zaslužka z ozirom

»Si prišla od daleč?« jo je vnovič vprašal.

Njegov glas jo je pretresel, zdel se ji je otožen, globok.

Grde misli so ji prešle, spomnila se je, da ima nesrečnega človeka pred seboj...

»Vasiljevič, od daleč sem prišla, toda poznam vas... dobri ste, dajte mi oni kruh.«

»Kruh?« Vzel ga je počasi in ga ji dal.

Zgrabila ga je in drobtinico za drobtinico nesla v usta.

»Vstajenje!« je dejal on.

Ona ga ni slišala.

»Dober si, je dejala čez nekaj časa.

»Predno umreš, se ti bo vse izpolnilo. Še celo Ana se te bo spomnila in te —«

»Ženska, kaj govoriš?« jo je prekinil slabotno, dasi je mislil, da je zakričal.

Zasmejala se je ostudno in šla naprej s kruhom v roki...

Obrnil se je.

Hripavo upitje se je začulo iz vasi.

Vzdignil je počasi glavo, nato jo je zopet povetil, kakor da ni čul ničesar.

»Kje je svoboda, kje je solnce« — se je vprašal in se stresel, kajti dušo mu je napolnil pretresljiv krik.

»Ana, da, to je njen glas!« je zavpil in zardel. Premaknil je s težavo noge in se spustil v tek...

Prišel je v vas.

»Kje je, kje je?« je hripavo kričal.

Par kosti se je malomarno premaknilo.

»Kje je?« je vprašal.

Nihče mu ni odgovoril. Obstal je nem in gledal naokoli. Izza podrti hiše se je prikazalo nekaj vojakov. Sredi med njimi je bila ženska s črnimi, dolgimi lasmi — bila je Ana.

Vasilij Vasiljevič jo je zagledal in se kot zver zakadil med vojake.

»Kaj je storila?« je zavpil z mrtvim, pretresljivim glasom.

Mesto odgovora mu je bližnji vojak zasadi balonet v prsi.

»Ljudje... Kaj delate?... Danes... je »Vstajenje!« je kričnil in se zvrnil. Ana mu je padla na prsi in ga poljubila.

Bil je zadnji in prvi poljub — Vstajenja.

na naraščajoče draginje. Spomenica je bila vložena že pred enim mesecem, do danes pa je prišel samo odgovor od ravnateljstva, da je nadaljni povisek nemogoč, oziroma da bo g. generalni ravnatelj Nott o tem govoril šele z upravnim svetom, do takrat o tem ne more odločiti. In vseh vrst izgovori so padli. Za delavca ki je pri popolni razredni zavesti, so taki izgovori nekaj nedoumnega. Mesec marec je že skoro pri kraju, delavstvo je z naraslo draginjo zgubilo od zaslužka, odklanjajo mu pa doplačilo te izgube, dočim podjetje sorazmerno z draginjo regulira cene železnim produktom. In tako se kopičijo iz krvavih žuljev izžeti milijoni akcionarjem, ki tega podjetja in delavskega trpljenja tu nikdar videli niso in vendar uživajo mastno življenje na račun nezavednosti tukajšnjega delavstva.

Iz vsega je videti, da vodstvo čaka in kalkulira z delavsko zavednostjo, da bo šele v trenutku, ko bo delavstvo pod vedno hujšim pritiskom, poseglo v energični boj, vrglo par drobtin z zelene mize.

Kje pa tičijo vzroki tega izkoriščanja, nazadovanja v plačah itd.? Naročila za podjetje so zadostna, to ve vse delavstvo, ker gara noč in dan v obratih. Ali je morda g. generalni ravnatelj tak tiran, da se hoče nad izstradanimi žrtvami »amizirati«? Vsak krije svoj hrbet v službi kapitalizma in tako tudi omenjeni gospod.

Poglejmo resnici v obraz in priznajmo si, da smo sami tisti krivci, da smo sami obsojanja vredni tirani svojih družin in samega sebe, ker se ni prodrlo zavestno spoznanje v nas, da smo tudi ljudje, ker nas mora od časa do časa šele kapitalistični bič poučiti, kaj smo dolžni storiti za sebe in svoje družine, za otroke, kateri nas bodo proklinjali z suženjskimi džavri, ker smo jih poklicali v življenje, da ostanejo kot mi rojeni sužnji.

Glavni krivci vsemu temu pa so tudi na vodilnih mestih, ker ovirajo naravni razvoj z demagogično nezmožnostjo ter pričakujejo vedno rešitve iz situacije od drugih, sami pa v brezdelju zapravljajo zlati čas v našo skupno škodo.

V vsem tem je jedro vzroka za naš položaj in iz tega ni drugega izhoda, nego je ta, da se reorganizira vzgoja članstva in delavstva v splošnem na absolutno razredno stališče, da ne bo med nami niti članov, ki bi bili za podpetnike meščanskim strankam. Saj so se našli dosedaj celo zaupniki naše organizacije, ki so tako nezavedni, da so nosili sveče ob (v »Napreju« omenjeni) klerikalni volilni manifestaciji na Jesenicah pred volitvami, katere so jasno pokazale, koliko hinavcev je med nami v kovinarski organizaciji na Jesenicah, ter da bo treba s takimi zahrbtnježi voditi račune, ker na eni strani svetohlinsko izročajo bič reakciji, dočim na drugi strani hinavsko čepijo med nami v organizaciji zgolj iz ogabnih zasebnih interesov, iz kruhoborstva čakaje uspehov, in uživajo kakor troti sadove drugih, za katere sami najmanj niso voljni trpeti in se bojevat.

Dolžnost vseh zavednih sodrugov je, da podpirajo stremiljenje za napredkom v organizaciji, da prihajajo na vsa zborovanja in poučljiva predavanja itd., ter da zahtevajo od odborov in kovinarske centralne, da se vraščanje naše spomenice čimprej reši, če treba tudi z energično akcijo, ker delavstvo nima nič zgubiti, vodstvo K. I. D. pa bo moralo tudi uvi-

deti, da je prvi pogoj za obstoj in prospeh podjetja zadovoljno delavstvo.

Pripomniti je še to, da so največja cokla, zavora in ovira našemu napredku v plačah in vsem drugem tisti, ki jim nikdar ni žal za denar v razmetavanju za alkohol ki so pa vselej proti poviseku članskih prispevkov. Vsem tem pa morajo zavedni sodrugi zaklicati, da je prvo povišanje oziroma izpolnjevanje pravilnika glede prispevkov, nato pa se lahko vodi šele boj za zvišanje mezd itd.

Če bo kaj odmeva na ta članek, smo pa pripravljeni o položaju tukajšnjih kovinarjev in o organizaciji še obširneje poročati.

Vsi na braniku stoječi razredno zavedni sodrugi naj odpirajo oči vsem v temi tavajočim, vsem, radi katerih širom naše države delavski razred ne bo doživel še dolgo cvetoče pomladi, temveč radi njih ostal brezpraven suženj po lastni neumnosti postavljene zmagovite reakcije!

Dnevne vesti.

Vsem bralcem in sodrugom želimo vesele velikonočne praznike. List letos ni izšel v običajni povečani obliki — dajte odmor, ki vam ga ti prazniki nudijo, porabiti nekotliko tudi za to, da premislite, kje tičijo vzroki. Sodrugi, pojdite tudi te dni na delo, da se naš list razširi!

Čobalove verige Tistim komunistom, ki so nam še dan pred volitvami očitali Čobala, naznanjamo, da je pretrgal še zadnjo verigico, s katero se je bil prikoval na nas. S 1. aprilom je namreč odpovedal »Napreju«. Član je pa prenehal biti že 1. januarja. — Bogve h komu pojde Čobal današnjega 1. aprila zastojni brat to notico...

Osobje Južne železnice že dalje časa urgira pri nje ravnateljstvu v Ljubljani za izplačanje stanarine, ki mu je bila profizakonito vzeta. Na vse proteste je ravnateljstvo odgovorilo z molkom, kar je izzvalo v delavskih krogih veliko nezadovoljnost. Poleg tega so vmes tudi premajhne plače. Ravnateljstvo se izgovarja, da jih ne more povišati, dokler jih vlada ne zviša svojim železničarjem — a po drugi strani ne izplačuje niti tistega, kar je državna železnica že izplačala. Še one plače ne daje Južna železnica, ki bi jih po »Pravilniku« morala dajati. Obveščeni smo bili, da je radi vsega tega razporenje med osebjem takšno, da grozi nevarnost splošne stavke na vseh progah Južne železnice! Družba naj torej pazi, kaj dela, delavstvo pa, kar ga še ni organiziranega: Takoj v organizacijo!

Pri vseh podružnicah »Državne borze dela« v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 15. do 24. marca dela 299 moških in 149 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 170 moških in 89 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 552. — Promet od 1. januarja do 24. marca izkazuje 8820 strank, in sicer 3535 delodajalcev in 5285 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 2141. — Dela iščejo: viničarji, rudarji, kovači, ključavničarji, mehaniki, mizarji, krojači, neki, mlinarji, mesarji, natakariji, natakarije zidarji, šivilje, vajenci, vajenke itd. — V delo se sprejmejo: rudarji, zlatarji, elektromonterji, usnjariji, kovinoblikarji, slikarji, pleskarji, čevljarji za fino delo, natakarije, sodavičarji, elektrotehniki, služkinje, kuharice, vajenci itd.

Ljubljana.

Divji Zapad v Ljubljani. V petek popoldne ob polnem dnevu so vdrl trije maskirani lopovi v stanovanje ravnatelja Strojnih tovarov in livaren Bonclja na Wolfovi ulici, ki je sploh postala nekako središče in shajališče za temne elemente. Dve ženski sta zavpili na pomoč, takoj se je nabralo vse polno občinstva na ulici, nakar so jo lopovi naglo pobrisali. Policija jih išče. Ravnokar nam poročajo, da so jih danes (v soboto jutraj) zalotili v — dimniku dotičnega stanovanja, kjer so prebili vso noč. To jim bodo prazniki vesel!

Koncert. V torek po velikonočnih praznikih 3. aprila, bo v dramskem gledališču koncert opernega baritonista g. Aleksandra Balabana. Prvi del koncerta obsega arije iz raznih oper, drugi del Rahmaninov monolog iz Puškinove dramske pesnitve »Skopi vitez«, tretji del pesmi raznih ruskih skladateljev. Začetek ob osmi uri zvečer.

Oddaja barake na ljubljanskem gradu. Mestni magistrat odda za dobo enega leta v najem mestne lesene barake v glavnem drevoredu poleg grajskega poslopja za prodajo okrepčevalnih živil in pijač. Reflektanti se vabijo, da vložijo kolekovane prošnje z navedbo najemnine najkasneje do 7. aprila pri mestnem gospodarskem uradu.

Iz stranke.

Seja pokrajinskega odbora SSJ in KDZ se bo vršila v nedeljo, 8. aprila v Celju. Začetek točno ob 8., ker se morajo nekateri člani že ob 14. odpeljati.

Če je kdo ta dan zadržan, naj nam to takoj sporoči, da lahko obvestimo njegovega namestnika. — **Pokrajinsko tajništvo SSJ in KDZ.**

Iz strok. gibanja.

Železničarjem so na intervencijo v Belgradu obljubili neko povišanje plač. Ker je pa to povišanje malenkostno, a za delavsko osebo sploh ne pride v poštev, je Savez železničara Jugoslavije predložil prometnemu ministru naslednje zahteve: 1. Draginske doklade naj bodo dnevno 30—35 dinarjev za vse enako, ker je razlika v plačah dana že v temeljnih plačah; 2. za vsakega družinskega člana gre 5 Din doklade; 3. osebne in družinske doklade veljajo za vse dneve v mesecu; 4. doklade za otroke veljajo do dovršenega 16. leta. Vse to za osebo kakor za delavstvo. Delavstvo na železnicih ni že celo leto dobilo nikakega poviška, zato si lahko mislimo, kakšno razporenje vlada med njim, zlasti še, ker je znano, da so njegove plače stalno nižje nego plače drugih delavcev.

Vestnik Svobode.

Gorje pri Bledu. Dne 25. marca se je vršil ustanovni občni zbor Splošne delavske izobraževalne zveze »Svobode«, podružnica Gorje v gostilniških prostorih Fortuna s sledečim dnevnim redom: poročilo pripravljalnega odbora, poročilo delegata in centralne, volitev odbora. — Izvoljeni so bili sledeči sodrugi: Preds.: Vodnjov Jakob, nam.- Smrke Jožef, blag. Pogačnik Andrej, namest. Dornik Miha, tajnik Prešern Andrej, nam. Vrevec Ivan, nadzornik Svoboda Viktor in Repe Fr. Odbor brez funkcije: Jakopič Martin in Dežman Jožef.

UTRINKI.

Delavci, ali ste se že kdaj resno vprašali, zakaj je kapitalizem jačji nego vi? Kapitalizem veruje v organizacijo in zato združuje tudi nezavedno delavstvo v protidelavskih organizacijah in v kapitalističnih strankah. Če se prištevaš k zavednemu delavstvu, tedaj postani član socialistične organizacije in agitator socialističnih idej in časopisja.

Brez dela ne ustvariš ničesar, brez boja ni zmaga!

Kdor se bojuje za svobodo, mora biti vedno pripravljen, da ga bodo sramotili.

Današnje človeštvo ima to, za kar je zrelo. Če ima diktaturo, jo ima zato, ker še ni sposobno, da bi se demokratično vladalo. Če ima kapitalizem je to znamenje, da ni še zrelo za socializem. Če imaš v sebi sposobnosti učitelja, uči nevedne.

Ne trkaj se na prsa, da si socialist. Če si, povedo to dejanja.

»Proletarec«.

Ženska počasi, toda sigurno zadobi va svoje mesto v družbi, ki ji pripada. Socializem je pričel boj za enakopravnost ženstva in ta boj se je razširil za njene interese na dolgo in široko preplaval je svet. Boj za njene interese se bo nadaljeval, dokler ji ne pribori enake svobode in enake pravice kakor jih uživa njen moški tovariš. (Eugene V. Debs.)

Nacionalizem je veliko zlo; ker pa obstoja, moramo z njim računati. Proklet bodi narod, ki zatira, toda gorje narodu, ki se ne brani. — P. Rosegger.

Delavci! kupite čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljši in na cene št. Glavna zaloga na drobno in debelo. Ljubljana, Breg 20.

Izšel je strankin program in pravilnik, V trpežnem ovitku, lepo broširan, velja samo 4 Din. Organizacije naj poskrbi, da ga bo čimprej kupil vsak član. Pa tudi drugim somišljenikom naj ga ponudijo, s tem bodo vsakemu, ki se ne more odločiti, nudile priložnost čimprej spoznati, ali spada v naše vrste ali ne. Organizacijam ostane od vseh razprodanih izvo-

dih 10%. — Naroča se v Ljubljani, poštne predal 168.

Nahod? Glavobol? Zobobol? Trganje? Odrežemo večkrat mišice in živci? Priletno čustvo kreposti prinese pravi Fellerjev Elzafluid! Najboljše hišne sredstvo, lajša bolečine, osvežuje in jača ter čez 25 let priljubljen kosmetikum za nego kože, las in usta! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnate ali 12 specialnih steklenic 208 dinarjev in 5% doplatka razpošilja: lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzairg št. 252, Hrvatsko.

DELAVEC JE DOLŽAN ŠIRITI SOCIALISTIČNO ČASOPISJE, ALI SI ŽE PRIDOBIL KAKEGA NAROČNIKA »NAPREJU« ALI »LJUDSKEMU GLASU«? POTRUDI SE ZDAJ, DA NADOMESTIŠ, KAR SI ZAMUDIL!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvenimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ)

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Vsak, kdor hoče vsaj deloma poznati socializem in biti socialist, naj čita knjigo „Socializem in vera“.

Naroča se pri tiskarstvu SSJ, Ljubljana, poštne predal 168, in stane lepo in trdno vezana 9 Din. brošura — širana pa 7 Din. —

PRISTNI tirolski LODNI

za športne obleke

solidno in trpežno blago pri tvrdki

A. & E. SKABERNÉ
Ljubljana, Mestni trg 10.

1000 frankov mesečno

zaslužijo lahko ženske in moški vsakega stanu s sodelovanjem pri neki

holandski tvrdki.

Zahtevajte vzorce in brošure proti poslanim 10 Din v bankovcih pri: E. Bock, Wien, VII. Gumpendorferstraße Nr. 109/14

Znižane cene!

A. ŠINKOVIC nasl.
K. SOSS,
Ljubljana, Mestni trg 19.

Strugarji, izdelovalci orodja in mehaniki.

Dobijo se zopet:

Ia premične mere (Präzisions-Schieblehren) iz orodnega jekla, izdelane iz celega, z znamko „Mikron-Glashart“ od Din 175 do Din 220.

Ia drobnomere (Mikrometer) od Din 105 do Din 386.

Ia navojne mere (Gewindelehren) Din 42.

Ia jeklena členkovita merila (Stahlglieder-Maßstäbe) in peres za ure v mm in angl. meri (engl. Zoll) z vstavo peresa, absolutno nezlomljiva, komad Din 22.

Pri večjem odjemu 5% rabata. Prospekte pošiljam na zahtevo.

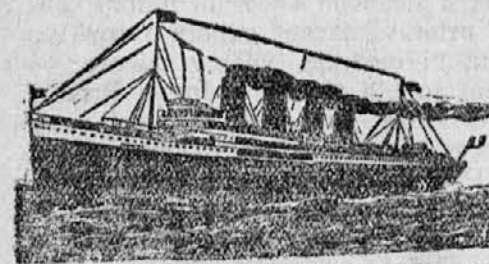
Ludvik Mach, Domžale 74,
Slovenija.

Cie. Gle. Transatlantique

Francoska linija

Najkrajša in najudobnejša vožnja v AMERIKO.

Havre-New-York samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: „Slavska banka d. d. v Zagrebu“.

Vozne listke in tozadevna pojasnila daje:

IVAN KRÄKER,
zastopnik v LJUBLJANI,
Kolodvorska ulica 41.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
Beograd, Palata Beogradske Zadruga.

Za nakup blaga
za moške in ženske obleke in
perila po najnižjih cenah

se priporoča tvrdka

R. MIKLAVC, LJUBLJANA,
Lingarjeva ulica, Pred Skofljo, Madarska ulica.